Gemeente ROZENDAAL

Turap 2

2024

Voorwoord en leeswijzer

Voor u ligt de tweede tussenrapportage (Turap 2) van 2024.

Opzet

Alleen wanneer er sprake is van een afwijking wordt daar in het betreffende programma aandacht aan geschonken, zowel beleidsmatig als financieel. Wanneer dat niet het geval is, komt het programma in deze Turap dan ook niet voor.

De Turap wordt afgesloten met een totaaloverzicht van de financiële effecten en zo nodig met een toelichting op de ontwikkeling van de vermogenspositie en de weerstandsratio.

oktober 2024

Burgemeester en wethouders van Rozendaal,

de secretaris,
Bas Pelgrum

de burgemeester,
Ester Weststeijn

Inhoudsopgave

VOORWOORD EN LEESWIJZER 1
PROGRAMMA'S 4
PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING 4
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID 5
PROGRAMMA 2: VERKEER EN VERVOER 5
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS 5
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN 5
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU 6
PROGRAMMA 8: VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN STEDELIJKE VERNIEUWING ... 7

Programma's

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Algemeen, inkomsten

- T.a.v. het gemeentefonds konden we in turap 1 de effecten van de mei-circulaire niet meenemen. Deze nemen wij nu samen met de effecten uit de september-circulaire op in deze turap 2. In de meicirculaire is extra geld gekomen voor de omgevingswet, weerbaar bestuur, participatie en een bijstelling voor inflatie en aantallen (bv landelijke groei aantal inwoners, bijstandsontvangers e.d.). Totaal was dat een bedrag van € 134.000. Dit bedrag valt als volgt uiteen:
    - Een deel van de verhoging van het gemeentefonds heeft betrekking op de huisvestingslasten voortgezet onderwijs welke conform de afspraken wordt doorbetaald aan "Het Rhedens". Per saldo heeft dit laatste geen invloed op de exploitatie.
    - Uit de septembercirculaire van het gemeentefonds blijkt dat Rozendaal een plus kan bijschrijven dit jaar van bijna € 60.000. Hiervan is een deel bestemd voor de Wet Betaalbare Huur (€ 30.000) en de alleenverdienersproblematiek (€ 9.000). Deze 2 onderdelen worden niet (volledig) ingezet. Het gaat om niet geoormerkt geld.
    - Bij programma 8 wordt een deel van de specifiek benoemde budgetten; omgevingswet en wet betaalbare huur, opgenomen.
    - De rest van het voordeel in het gemeentefonds kan grotendeels worden toegeschreven aan de afrekening van het btw compensatiefonds. Het btw compensatiefonds is een afgezonderd deel van het gemeentefonds. Vooraf wordt een inschatting gemaakt van de hoogte van de declaraties van gemeenten. Nu blijkt dat er minder is gedeclareerd dan was aangenomen, wordt het surplus nu wordt uitgekeerd.
- In turap 1 zijn de begrote rente-inkomsten verhoogd van € 207.000 naar € 247.000. De laatste inzichten laten zien dat de rente-inkomsten nog iets hoger uit gaan vallen. Ondanks de licht dalende rentepercentages ramen wij € 12.000 bij.

Informatievoorziening en digitalisering

De (reguliere) kosten over 2024 vallen hoger uit dan begroot. ICT-leveranciers hebben hun prijzen fors verhoogd. Daarnaast zijn er meer kosten gemaakt voor kantoorautomatisering (laptops/licenties e.d.) doordat er diverse tijdelijke medewerkers (externe inhuur) zijn ingeschakeld. Tevens zijn er nagekomen lasten/meerverbruik over 2023 (ibabs) in rekening gebracht.

Onderhoud gemeentelijk vastgoed/gemeentehuis

De kosten voor gas/licht/water zijn hier fors lager dan begroot. Oorzaak hiervan zijn afrekeningen over de jaren 2022 en 2023. Deze afrekeningen hebben lang op zich laten wachten. De leverancier heeft aangegeven zich terug te trekken uit de markt. Daardoor is veel personeel opgestapt en kwamen de afrekeningen moeizaam tot stand. De opbrengst van de zonnepanelen is mede oorzaak van deze meevaller.

Financieel effect

- De opbrengst gemeentefonds verhogen wij met een bedrag van € 194.000 (€ 134.000 + € 60.000) naar een totaal van € 4.004.151.
- De opbrengst rente verhogen wij met € 12.000 naar een bedrag van € 259.000.
- De begrotingspost voor ICT verhogen wij met € 25.000 naar een totaal van € 261.097.
- De begrotingspost voor gas/licht en water gemeentehuis verlagen wij met € 34.000 naar een negatieve kostenpost van € 15.000.

Programma 1: Veiligheid

Inhuur taken openbare orde en veiligheid

De inhuur/invulling voor de taken van openbare orde en veiligheid is wegens herprioritering van HR- en wervingstrajecten nog niet opgepakt. Hierdoor vallen deze middelen voor 2024 vrij, maar moet feitelijk het vraagstuk nog altijd in 2025 opgelost worden. De bespreking van de mogelijkheden voor de invulling van deze taak en de mogelijke samenwerkingsafspraken met Rheden op dit terrein wordt alsnog in 2025 opgepakt. We verwachten dit dan binnen de daarvoor bestemde begrotingspost op te kunnen pakken.

Financieel effect

- Wij passen de kosten van inhuur/invulling voor de OOV taken aan met € 46.600 waardoor de begrotingspost op € 0 uitkomt.

Programma 2: Verkeer en vervoer

Onderhoud wegen

- In voorbereiding op de uitvoering van de werkzaamheden aan de Steenhoek zijn kosten gemaakt. Omdat de aanbesteding is mislukt kunnen wij deze kosten niet meenemen in de investering en hiermee activeren en afschrijven. Conform de voorschriften (BBV) dienen wij deze kosten in onze exploitatie op te nemen. We komen nog dit jaar tot een gewijzigd meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de Rozendaalse verhardingen. De kosten hiervoor worden genomen binnen programma 0 (inhuur budget)

Financieel effect

- Wij nemen in de begroting een post op voor deze uitvoeringskosten ter hoogte van € 18.400.

Programma 4: Onderwijs

Onderwijshuisvesting

- Door een toename van de uitkering uit het gemeentefonds neemt ook de doordecentralisatie van de component voor onderwijshuisvesting van ‘Het Rhedens’ toe. Conform de afspraak wordt dit doorbetaald. Per saldo heeft dit geen effect op onze exploitatie.

Financieel effect

- Wij ramen deze begrotingspost bij met € 64.200 naar een totaal van € 299.728.

Programma 6: Sociaal domein

Wmo en jeugd

- De kosten voor Wmo en jeugd vallen nog binnen de begroting tot en met het derde kwartaal. Globaal hebben we over de budgetten Wmo en Jeugd ongeveer 80% van het beschikbare budget ingeboekt.
- Ook de zorgkosten gerelateerd aan de opvang van Oekraïners zijn hierin meegenomen. In deze turap wordt dat niet afzonderlijk verantwoord. We doen dat wel in de informatie die uw raad in december aangereikt krijgt over het project OOR.
- In het vierde kwartaal komen over het algemeen de meeste rekeningen binnen. De verwachting is daarom dat we over heel 2024 het budget uiteindelijk wel overschrijden. Omdat niet goed is aan te geven om hoeveel het gaat en wat de exacte oorzaak is passen wij de begroting hier nu niet op aan.

- Ten aanzien van de posten subsidies en woonvoorzieningen hebben we voldoende zekerheid om de begroting gewijzigd vast te stellen. Wel valt hierbij het volgende op:
    - **Wmo (Woonvoorzieningen): b**ij de kosten voor woonvoorzieningen (één van de voorzieningen binnen de Wmo) is een nieuwe woningaanpassing opgenomen. Ondanks een terugontvangst (€ 33.000) op een eerdere woonvoorziening vallen de kosten een stuk hoger uit.
    - **Participatiewet:** de kosten voor bijstand nemen toe als gevolg van een hoger aantal bijstandsgerechtigden (twee). Ook de rijksbijdrage voor 2024 is hoger dan begroot. Tevens is in 2024 de bijdrage vanuit de vangnetregeling over 2022 ontvangen ten bedrage van € 11.577. Over 2023 krijgen wij een vangnetuitkering van € 7.915. Wellicht is er over 2024 ook een vangnetuitkering aan te vragen maar daar is nu nog geen duidelijkheid over te geven. De vangnetuitkering is bedoeld om gemeenten met een tekort op de participatiewet (bijstand) tegemoet te komen bij kostenoverschrijdingen. In de begroting 2025 is reeds rekening gehouden met hogere kosten en een hogere rijksbijdrage.

Subsidies algemene voorzieningen

In deze begrotingspost zijn abusievelijk nog de ‘oude’ kosten van Incluzio opgenomen**.** Dat wordt met deze aanpassing gecorrigeerd.

Financieel effect

- De begrotingspost Wmo (woonvoorzieningen) ramen wij bij met € 123.000 naar € 133.000.
- De begrotingspost voor de kosten participatiewet verhogen wij met € 45.000 naar € 120.000.
- De begrotingspost voor de rijksbijdrage participatiewet verhogen wij met een bedrag van € 38.500 naar € 113.500.
- De begrotingspost voor subsidies algemene voorzieningen ramen wij af met 21.000 naar € 12.940

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Leges begraafplaats

De opbrengsten van de begraafplaats blijven achter bij de begroting. We zien dat de verkopen achter blijven bij de aantallen van de laatste jaren. Wij verlagen daarom de opbrengsten met een bedrag van € 30.000. De opbrengsten zijn de laatste jaren erg grillig (varieert tussen de € 45.000 en € 95.000) en derhalve lastig te ramen. In de begroting 2025 is uitgegaan van een lagere opbrengst dan in eerdere begrotingen was opgenomen.

Jeugdgezondheidszorg

De overschrijding op de post wordt grotendeels veroorzaakt door een nagekomen rekening van VGGM inzake kosten voor jeugdgezondheidszorg voor Oekraïners (rijksvaccinatieprogramma en consultatiebureau) over het jaar 2023. De kosten hiervan dienen wij conform onze administratieve voorschriften (BBV) hier te verantwoorden. Bekeken wordt nog of deze kosten in de declaratie naar het Rijk kan worden opgenomen.

Klimaat/energietransitie

Het rijk heeft meer middelen beschikbaar gesteld voor uit uitvoeren van de klimaatdoelen en energietransitie. Hiertoe heeft zij de zogenaamde CDOKE middelen verhoogd met een bedrag van € 15.710. We hogen ook het budget aan de kostenkant met dit bedrag op. Indien de middelen niet zijn besteed worden ze teruggevorderd. Door het extra rijksbudget (CDOKE) hoeven wij minder beroep te doen op de reserve energietransitie.

Financieel effect

- Wij verlagen de begrotingspost voor de opbrengsten begraafplaats met € 30.000 naar een bedrag van € 58.710.
- Wij verhogen post voor jeugdgezondheidzorg met € 9.975 naar een totaal van € 48.480.

- Wij verhogen de baten bij de energietransitie met een bedrag van € 15.710 naar een totaal van € 104.958.
- Wij verhogen de lasten bij de energietransitie met een bedrag van € 15.710 naar een totaal van € 166.348.

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Opbrengst omgevingsvergunningen bouwen

In 2024 zijn geen grote bouwvergunningen aangevraagd. De opbrengsten blijven achter door een kleiner aantal aanvragen en het feit dat de aanvragen die er zijn om kleinere vergunningen gaan dan verwacht. In de begroting 2025 is rekening gehouden met fors lagere opbrengsten.

Omgevingswet

In het gemeentefonds is een bedrag toegevoegd voor de invoering en uitvoering van de omgevingswet. Verwacht wordt dat wij niet het volledig toegekende bedrag (€ 50.447) nodig hebben. Een eerste inschatting van de kosten in 2024 bedraagt € 10.000. Deze kosten nemen wij op in de exploitatie. Mochten de werkzaamheden niet in 2024 kunnen worden uitgevoerd, dan schuiven wij dit budget door naar 2025.

Wet betaalbare huur

In het gemeentefonds ie een bedrag toegekend voor de Wet Betaalbare Huur. Deze middelen zijn bestemd voor de inrichting van een loket waarbij huurders in de niet-sociale sector misstanden/problemen kunnen melden. Wij verwachten niet het volledige toegekende bedrag (€ 30.000) nodig te hebben. Vooralsnog nemen wij € 10.000 op in de exploitatie. Mochten de werkzaamheden niet in 2024 kunnen worden uitgevoerd, dan schuiven wij deze door naar 2025.

Financieel effect

- Wij verlagen de opbrengsten bouwvergunningen met een bedrag van € 45.000 naar een totaal van € 15.000
- Wij nemen een begrotingspost op voor de omgevingswet van € 10.000
- Wij nemen een begrotingspost op voor de Wet Betaalbare Huur van € 10.000

Recapitulatie en reserves

Financiële samenvatting

	2024	Subtotalen	I/S*
Begrotingssaldo 2024 tm turap 1		**-75.058**	
Programma 0			
Gemeentefonds	176.000		I/S
Rente schatkist	12.000		I
ICT kosten	-25.000		S
Nuts gemeentehuis	34.000		I
Subtotaal		*197.000*	
Programma 1			
Uitvoeringkosten OOV	46.600		I
Subtotaal		*46.600*	
Programma 2			
Wegen voorbereidingskosten	-18.400		I
Subtotaal		*-18.400*	
Programma 4			
Doordecentralisatie Rhedens	-64.200		I/S
Subtotaal		*-64.200*	
Programma 6			
Woonvoorzieningen	-123.000		I
Participatiewet kosten	-45.000		I/S
Participatiewet rijksbijdrage	38.500		I/S
Subsidies algemene voorzieningen	21.000		S
Subtotaal		*-108.500*	
Programma 7			
Leges begraafplaats	-30.000		I/S
VGGM jeugdgezondheidszorg	-9.975		I
Kosten energietransitie	-15.700		I
Rijksbijdrage energietransitie	15.700		I
Subtotaal		*-39.975*	
Programma 8			
Opbrengst omgevingsvergunningen	-45.000		S
Omgevingswet	-10.000		I
Wet betaalbare huur	-10.000		I
Subtotaal		*-65.000*	
Bijgesteld begrotingssaldo (tm turap 2)		**-127.533**	

** incidenteel/structureel*

Te zien is dat het grootste deel van de tegenvallers incidentele afwijkingen betreft. Daarnaast is in de begroting 2025 reeds rekening gehouden met een aantal structurele afwijkingen (zoals de bouwvergunningen en grafleges).

Vermogenspositie en weerstandsratio

In onderstaande tabel is een actueel overzicht van het vermogen opgenomen. De tweede kolom bevat de feitelijke stand per 31-12-2023 (conform de jaarrekening 2023) plus de begrote toevoegingen in 2024. In de derde kolom zijn de claims opgenomen. Dit betreffen raadsbesluiten op reserves die niet of niet geheel uitgevoerd zijn. De vijfde kolom geeft daarmee in feite de beschikbare stand per reserve weer.

1.	2.	3.	4.	5.
	Saldo 1-1-2023	**Claims**		**Saldo beschikbaar**
A. Algemene reserve				
Vrije algemene reserve	3.783.218	388.806	1	3.394.412
subtotaal A	**3.783.218**	**388.806**		**3.394.412**
B. Bestemmingsreserves				
Reserve monumenten	20.959	0		20.959
Reserve sociaal domein	368.210	0		368.210
Vervangingsreserve inventaris gemeentehuis	109.311	0		109.311
Reserve digitalisering	55.710	20.000	2	35.710
Reserve fietspaden	63.264	0		63.264
Reserve wegen	113.814	0		113.814
Reserve begraafplaats	18.913	0		18.913
Reserve dekking kapitaallasten	4.944.265	4.944.265	3	0
Reserve energietransitie	337.260	69.000	4	268.260
subtotaal B	**6.031.706**	**5.033.265**		**998.441**
C. Voorzieningen				
Voorziening riolering	1.141.000	0		1.141.000
Voorziening wachtgeld/pensioen wethouders	341.616	0		341.616
subtotaal C	**1.482.616**	**0**		**1.482.616**
Totaal	**11.297.540**	**5.422.071**		**5.875.469**

1. Algemene reserve: Dit betreft de (rest)kredieten voor: Omgevingswet totaal 97K, Digitale agenda totaal 47K, steenhoek 3K, renovatie Het Rond 2K, additionele wensen De Del 14k, planschades 16k en masterplan Veluwezoom 209k.

2. Reserve digitalisering: Dit betreft de digitale agenda 20K.

3. Reserve dekking kapitaallasten: Dit betreffen de afschrijvingslasten die conform de systematiek uit deze reserve worden onttrokken.

4. Reserve energietransitie: Dit betreffen de onttrekkingen voor de deelauto (9K) en de energietransitie 2024 (60K).

Weerstandsratio

Bij elke turap geven we ook de weerstandsratio aan. Het risicoprofiel is conform de meest recente begroting of jaarrekening (dat zijn de twee momenten in het jaar dat het profiel geactualiseerd wordt). Voor het weerstandsvermogen geldt het bedrag van de algemene reserve uit de derde kolom van bovenstaande tabel. Onderstaande tabel komt uit de jaarrekening 2023. Aanpassing als gevolg van een negatief jaarrekeningresultaat vindt plaats bij de jaarrekening. Het resultaat van de turaps over 2024 is dus niet verwerkt in onderstaande cijfers.

Weerstandsvermogen		Beschikbaar		Benodigd
Structureel	A	10.000	B	326.250
Incidenteel	C	3.783.218	D	210.000
Totaal	E	3.793.218	F	536.250
Structureel (A/B)		0,03		
Incidenteel (C/D)		18,02		
Totaal (E/F)		7,07		

Met een weerstandsratio van 7,07 is de gemeente Rozendaal op dit moment in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het voorzieningenniveau in gevaar uitkomt. Bij materiële tegenvallers van structurele aard is er zodoende ook voldoende tijd om de maatregelen in kaart te brengen die nodig zijn om een structureel evenwicht tot stand te brengen. De ratio zit nog ruim boven de 4 die de raad als ondergrens heeft aangegeven.